

□

Bessemerskolan VOs plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen
Gymnasieskola VO-programmet

Läsår
2017/2018

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Gymnasieskola VO-programmet

Ansvariga för planen

bitr Rektor Johan Ohlsson

Vår vision

På vårt program ska ingen bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling.

Planen gäller från

2017-03-16

Planen gäller till

2018-03-31

Läsår

2017/2018

Elevernas delaktighet

Elever har deltagit i en likabehandlingsutbildning och varit med att kartlägga diskriminering och kränkande behandling på programmet tillsammans med lärare, rektorer och övrig personal. Uppföljning sker kontinuerligt på lektionstid, mentorstid och vid behov samt i den lokala elevenkäten. En grupp elever i årskurs två har under läsåret arbetat med hedersrelaterad problematik som skall utmyнна i en utställning och föreläsning i årskurs tre 2017/18.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare har inte varit med i utformandet av likabehandlingsplanen men getts möjlighet att få information och lämna synpunkter vid föräldramöten samt utvecklingssamtal. Tyvärr finns inte likabehandlingsplanen på olika språk, så därför blir det svårt med delaktigheten för många vårdnadshavare.

Personalens delaktighet

Varje program har haft representanter som deltagit i kartläggningen enligt "Husmodellen". Likabehandlingsplanen tas fram vid några gemensamma tillfällen med samtliga lärare på VO. En personalutbildning i i likabehandling anordnas varje läsår av skolan där nya lärare deltar kontinuerligt.

Förankring av planen

Elever: Elever från programmet har varit med och kartlagt diskriminering och kränkande behandling på skolan. För att göra planen känd och förankrad hos samtliga elever krävs att den kommuniceras vid mentorträffar, utvecklingssamtal, på lektioner och vid övriga tillfällen som planeras in under läsåret. Personal: Likabehandlingsplanen är ett levande dokument som finns med vid arbetslagsträffar, APT, och elev-och föräldrakontakter. Likabehandlingsplanen finns även med och konkretiseras i programmets kurser som en del av undervisningen. Vårdnadshavare: Likabehandlingsplanen kommuniceras till vårdnadshavare vid föräldramöten, utvecklingssamtal.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Genom att skriva en ny likabehandlingsplan för 2017 vidareutvecklar vi planen från 2016. Vi konstaterar att ur den mångkulturella aspekten har vi fortfarande inte likabehandlingsplanen på ett flertal språk på nätet, dock ligger detta på högre nivå än på programnivå, så vi kan ej påverka detta, utan uppföljningen kommer att bestå av kontroll av om skolan infört förutsättningarna. Vi har diskuterat hur likabehandlingsarbetet implementerats i alla kurser och kommit fram till att vi alla arbetar med likabehandlingsfrågor. Utvärderingen har även skett genom att likabehandlingsansvariga lyft planen vid ett flertal arbetslagsmöten.

-Alla elever i årskurs 1 har givits möjlighet att gå likabehandlingsutbildningen, varav majoriteten har deltagit. Utvärdering finns arkiverad hos likabehandlingsansvarig på skolan. Utvärderingen visade att eleverna var nöjda och kände sig trygga och delaktiga. Mentorerna i årskurs 1 har arbetat vidare med diskrimineringsgrunderna under utökad mentorstid.

-Vi har ännu inte genomfört föreläsningar från Fryshuset, RFSL, LSS samt socialtjänsten.

-Slikkransens dag genomfördes den 19 september 2016 för hela skolan. Den visade att många lärare kände sig osäkra inför problematiken och det visar att ämnet måste belysas vidare. Några elever har på grund av utvärderingen av dagen velat arbeta vidare med problematiken. Se vidare under förebyggande insatser.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Arbetslaget, elevskyddsombud samt biträdande rektor.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

vecka 5 den 2017-02-01 har samtliga lärare i arbetslaget diskuterat det som vi tycker är kärnan i likabehandlingsarbetet: innehållet i våra lektioner.

Årets plan ska utvärderas senast

2018-03-15

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Gemensam genomgång med arbetslaget under flertalet tillfällen på samma sätt som vi alltid gjort.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Biträdande rektor, likabehandlingsansvarig, arbetslaget

Främjande insatser

Namn

Främja likabehandling oavsett kön etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Elever och personal på skolan skall bemöta varandra likvärdigt utifrån de åtta diskrimineringsgrunderna. Utbildning och utvärdering från årskurs 1 är utgångspunkt för kontinuerliga diskussioner i klassrummet som leder till att främja gemenskapen i samtliga årskurser, samt att stärka programmet och gemenskapen inom programmet. Målet är att fortsätta utbildningen för elever och lärare kring främjandearbetet på skolan, detta riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning. Uppföljningen sker i samband med elevenkäten.

Insats

Mentorer och elever från årskurs 1 på programmet går en likabehandlingsutbildning baserad på de åtta diskrimineringsgrunderna tillsammans med skolans likabehandlingsansvarige. Även ny personal på programmet skall delta i utbildning. Det är också viktigt att skapa förutsättningar för eleverna att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av de åtta diskrimineringsgrunderna.

Externa föreläsare LSS, Socialtjänsten kommer hit och föreläser.

En studiedag med föreläsare och gruppdiskussioner utifrån Slidkransens vara eller icke vara.

Alla åtta diskrimineringsgrunderna belyses, diskuteras och arbetas med i alla kurser se bilagor!

Ansvarig

Biträdande rektor samt arbetslag

Datum när det ska vara klart

2017-03-15

Namn

Främja likabehandling oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Alla elever och all personal på skolan skall visa varandra respekt och verka för att alla känner sig trygga i skolan. Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Utbildningen i årskurs ett är en start för fortsatta diskussioner i klassen. Vi har årlig utvärdering genom elevenkät. Vi följer upp elevenkätanalysen i kvalitetsarbetet och handlar efter lämpligt åtgärdsprogram.

Insats

Mentorer och elever från årskurs 1 på programmet går en likabehandlingsutbildning baserad på de åtta diskrimineringsgrunderna tillsammans med skolans likabehandlingsansvarige. Även ny personal på programmet skall delta i utbildning.

Ansvarig

Arbetslag

Datum när det ska vara klart

2017-03-15

Namn

Främja likabehandling oavsett samtliga diskrimineringsgrunder

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Ingen ska känna sig diskriminerad, kränkt eller trakasserad.

Insats

Fyra mentorstillfällen per år ägnas specifikt åt att diskutera diskrimineringsgrunderna. Lämplig film visas, samt diskuteras. Eleverna ges tillfälle att göra sin röst hörd, samt anonymt lägga lappar i en "frågelåda" om något är för pinsamt eller känns för farligt att diskutera öppet. Ämnen kan variera, beroende på stämningen i klassen för tillfället. Hedersrelaterad problematik har hittills varit det som eleverna efterfrågat mest, men även nättrakasserier och hbtq-frågor är aktuella ämnen. Insatserna är under planering. Mentorstillfällen då detta skall tas upp finns i VO:s årshjul, två på hösten och två på våren. Återfinns även under förebyggande verksamhet.

Ansvarig

Mentorer

Datum när det ska vara klart

2018-03-15

Namn

Interkulturell aktivitet/matlagning

Områden som berörs av insatsen

Etnisk tillhörighet och Religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning

Målet är att främja den interkulturella förståelsen.

Insats

Matlagning från olika kulturer. Elever och lärare tar med sig en maträtt och man berättar om bakgrund och historier runt den. Sedan får alla smaka av allt och utbyta recept.

Ansvarig

Arbetslaget och eleverna

Datum när det ska vara klart

v 51 2017

Namn

Kontinuerligt arbete

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Vi bestämde i föregående plan att det är det vi satsar främst på i både förebyggande och främjande arbete, har vi kommit fram till att vi lärare var och en kontinuerligt arbetat med samtliga diskrimineringsgrunder på olika sätt i vår undervisning.

Insats

Vi arbetar alltid efter att eleverna ska känna KASAM. I varje klassrum finns det nedtecknat en koppling till KASAM så eleverna ständigt blir påmind om det.

Ansvarig

Arbetslaget

Datum när det ska vara klart

2018-03-31

Namn

Slidkransens dag

Områden som berörs av insatsen

Kön, Etnisk tillhörighet och Religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning

Efter Slidkransens dag har några elever till följd av utvärderingen av dagen velat arbeta vidare med problematiken. Se vidare under förebyggande insatser.

Insats

Efter Slidkransens dag har några elever till följd av utvärderingen av dagen velat arbeta vidare med problematiken. Se vidare under förebyggande insatser.

Ansvarig

Arbetslaget

Datum när det ska vara klart

2018-03-31

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Planerade samtal, enkäter, incidentrapporter genomgång av rutiner och regler.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna har deltagit i arbetet med likabehandlingsplanen. Eleverna har deltagit i elevenkäten och diskuterat elevenkätresultatet. Detta analyseras både med likabehandlingsansvarig och med elever.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Representanter från personalen och elevskyddsombud har deltagit i arbetet med att fram och analyserat likabehandlingsplanen. Samt genomgång av resultat av enkäten, genomgås av arbetslaget.

Resultat och analys

I kartläggningen framkom att kränkande uttryck från alla diskrimineringsgrunder förekommer på skolan. På vårt program däremot, har vi enligt elevenkäten ytterst små problem. Trots det arbetar vi kontinuerligt med dessa frågor inom ramen för lektionsverksamheten och mentorstiden. Under Förebyggande insatser finns exempel på lektionsinnehåll där relaterade frågor belyses och diskuteras.

Förebyggande åtgärder

Namn

Förebyggande åtgärd vad gäller kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trostillhörighet.

Områden som berörs av åtgärden

Kön, Etnisk tillhörighet och Religion eller annan trosuppfattning

Mål och uppföljning

Det skall inte förekomma kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier rörande kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. "Utvärdering sker via klassråd och arbetslagsträff i december där vi tar upp frågor om kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier. Särskilda uppföljningsfrågor ställs inom ramen för den årliga enkätundersökningen som genomförs i mars".

Åtgärd

Vi genomför ett årligt seminarium med RFSL för personal och elever.

Motivera åtgärd

Kartläggningen har använts som utgångspunkt. Rutinema kring elevenkäten bör ses över, för att öka deltagandet.

Ansvarig

Arbetslag samt biträdande rektor

Datum när det ska vara klart

2017-03-15

Namn

förebyggande åtgärd

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Målet är att eleverna ska känna sig trygga och ingen ska känna sig kränkt, trakasserad eller diskriminerad. Uppföljning sker kontinuerligt. Om något händer tar vi tag i det direkt.

Åtgärd

Efter slidkransens dag valde en grupp elever att fortsätta att arbeta med hedersrelaterat våld. Arbetet ska resultera i en utställning hösten 2017. Ej bestämt när.

Vi arbetar med förebyggande arbete på samhällsnivå. Det behöver alltså inte vara specifika problem på vårt program som genererat en åtgärd, utan vi tar allvarigt på att implementera likabehandlingsarbetet i samtliga arbetsmoment i det dagliga lektionsarbetet, för att på så sätt informera om de problem som kan finnas i odemokratiska och okamratliga miljöer. Det är även viktigt att motverka okunskap om människokroppens fysionomi samt upplysa eleverna om frågor inom vårdområdet som får dem att tänka och problematisera det som kan vara problematiskt för olika grupper i samhället. Vi diskuterar även grundläggande värderingar både socialt och samhällsligt som bidrar till att vårt samhälle fungerar på ett ändamålsenligt sätt. Allt för att förebygga att odemokratiska och ålderdomliga tankar och handlingar försvårar vardagen för våra elever. Så här arbetar vi med förebyggande arbete vad gäller likabehandlingsplanens intentioner på vårt program.

Medicin;

Kursansvarig; undervisande vårdlärare

I ämnet medicin finns det två kurser Medmed1(anatomi och fysiologi) samt Medmed2 (patofysiologi).

Undervisningen i kursen behandlar människokroppens uppbyggnad och utveckling samt dess förmåga till ämnesomsättning, rörelse, retbarhet, skydd, försvar och fortplantning. Undervisningen skall ge eleverna möjlighet att utveckla förmåga till att utföra vård och omsorgsuppgifter på ett etiskt, estetiskt, hygieniskt, ergonomiskt,, hälsobefrämjande, rehabiliterande och pedagogiskt sätt. Undervisningen skall även ge eleverna möjlighet att utveckla förmåga att kommunicera med andra människor med respekt för alla likas värde oavsett till exempel kön och etniskt ursprung.

Här ges exempel på hur likabehandlingsarbete har implementerats i kursen Medmed1

Kursavsnitt Cellen/ Celldelning/Meios

Eleverna har tittat på Vetenskapens Värld " Vem du ska bli, avgörs innan du föds". De första 280 dagarna från befruktning till förlösning formar hela din person. Varje moment är kritiskt och kan bli livsavgörande. Programmet visar hur du får ditt ansikte, din hudfärg, om du ska bli vänsterhänt, hur vår sexuella läggning och könstillhörighet eventuellt avgörs under just denna tid.

Efter programmet får eleverna diskutera utifrån;

Kön: Vad är det som bestämmer vårt kön? Är det ena könet viktigare eller bättre än det andra?

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Vad var det som hände embryot när det blev så att den yttre könsidentiteten inte stämmer överens med den inre? Hur accepteras detta i Sverige?

Etnisk tillhörighet: Hudfärg, vad beror det på att man blir albino? Och hur behandlas en albino i Afrika?

Religion; Om något går fel i celledelningsprocessen, hur lever människan med effekterna och hur ställer sig samhället till abort?

Sexuell läggning; hur avgörs det? I livmoder? Hormoner som sköljer över oss?

Funktionshinder; För ansågs det vara ett funktionshinder att vara vänsterhänt. Alla var tvungna att skriva med höger hand. Hur ser det ut nu? Dyslexi mer vanligt hos vänsterhänta, vad beror det på?

Ålder; Hur gammal ska man kunna vara som kvinna för att få hjälp med provrörsbefruktning? Kan man vara för gammal? Varför är det olika i olika regioner i Sverige. Likabehandlingsplan

-

Medicin 2;

Kursansvarig; undervisande vårdlärare

I ämnet medicin finns det två kurser Medmed1(anatomi och fysiologi) samt Medmed2 (patofysiologi).

Undervisningen i kursen behandlar människokroppens uppbyggnad och utveckling samt dess förmåga till ämnesomsättning, rörelse, retbarhet, skydd, försvar och fortplantning. Undervisningen skall ge eleverna möjlighet att utveckla förmåga till att utföra vård och omsorgsuppgifter på ett etiskt, estetiskt, hygieniskt, ergonomiskt, hälsobefrämjande, rehabiliterande och pedagogiskt sätt. Undervisningen skall även ge eleverna möjlighet att utveckla förmåga att kommunicera med andra människor med respekt för alla likas värde oavsett till exempel kön och etniskt ursprung.

I kursen Medmed2 så inriktar vi oss på patofysiologin dvs sjukdomar. I Medmed 1 läste eleverna om Cellen/Celldelning, här i Medmed2 läser vi om när celledelningsprocessen går fel och det blir olika effekter av det, bland annat tumörsjukdomar. Vår utgångspunkt har varit tv-programmet Vetenskapens Värld "Vem du ska bli, avgörs innan du föds". De första 280 dagarna från befruktning till förlösning formar hela din person. Varje moment är kritiskt och kan bli livsavgörande. Programmet visar hur du får ditt ansikte, din hudfärg, om du ska bli vänsterhänt, hur vår sexuella läggning och könstillhörighet eventuellt avgörs under just denna tid.

Kursavsnitt Tumörsjukdomar

Tumörsjukdomar är något många drabbas av och därför bedrivs mycket forskning på området. Forskningen gör stora framsteg, samtidigt som allt fler drabbas av cancer bland annat genom att vi lever längre.

Hur implementerar vi Likabehandlingsplanens arbete i detta kursavsnitt.

Kön; Är det skillnad på cancerbehandling vad gäller kvinnor och män? PSAprovs tillgänglighet kontra mammografi. De flesta vet att man som kvinna ska undersöka sina bröst minst en gång i månaden, får männen veta att det är minst lika viktigt att undersöka sina testiklar?

Könsöverskridande identitet eller uttryck; Hur påverkas man psykiskt av de hormonbehandlingar du kan få vid exempelvis bröst/prostatacancer

Etnisk tillhörighet; Kontrollerar alla kvinnor sina bröst? Är det skillnad på besöksfrekvens hos mammografin vad gäller infödda eller invandrade kvinnor?

Religion eller annan trosuppfattning; Hur ställer vi oss om en förälder vägrar låta sitt barn behandlas vid cancersjukdom? Diskriminerar vi dem i och med att vi tar av dem deras bestämmande rätt över barnet.

Sexuell läggning; Blir homosexuella diskriminerade när det upptäcks att de har en cancersjukdom?

Funktionshinder; Hur behandlar vi en man som blir impotent efter en prostataoperation får han ett större stöd än en kvinna som kommer i menopausen efter en hormonbehandling och inte har lust till sex.

Ålder; Finns det någon åldersgräns för när man blir för gammal för en cancerbehandling? Ska det finnas?

Likabehandlingsplanskurs

Ämnet sjukvård är tvärvetenskapligt och har sin grund i vårdvetenskap, pedagogik, medicin och etik. Det behandlar vård och omsorgsarbete främst inom hälso och sjukvård. I begreppet vård och omsorg inryms även omvårdnad relaterad till sjukdomar. Undervisningen skall ge eleverna möjlighet att utveckla förmåga till att utföra vård och omsorgsuppgifter på ett etiskt, estetiskt, hygieniskt, ergonomiskt, hälsobefrämjande, rehabiliterande och pedagogiskt sätt. Undervisningen skall även ge eleverna möjlighet att utveckla förmåga att kommunicera med andra människor med respekt för alla likas värde oavsett till exempel kön och etniskt ursprung.

Hur implementerar vi Likabehandlingsplanen i kursen Akutsjukvård/kursavsnitt Sjukdomar och besvär i fortplantningsorganen?

Delavsnitt/Gynekologisk undersökning

Ett besök hos gynekologen innebär ofta obehagliga känslor. Kvinnan måste få en utförlig information om att hon ska undersökas samt hur en gynekologisk undersökning går till.

Kön; Är det en gynekologisk undersökning så är ju patienten en kvinna

Könsöverskridande identitet eller uttryck; Vi diskuterar dokusåpan I am Cait, om Bruce Jenner som i hela sitt liv känt sig som kvinna och nu har påbörjat en omformering till kvinna, hur en könskorrigering går till rent kirurgiskt. Hur behandlas dessa kvinnor/män inom vården.

Etnisk tillhörighet; Hur ser det ut med kvinnohälsovård/sjukvård i regionen, hur är kunskapen om könsstympning hos personalen på gyn?

Religion eller annan trosuppfattning; Hur är det accepterat alla religioner att en kvinna blir undersökt av en man? Om inte hur ställer vi oss till det? Finns kunskapen hos personalen?

Funktionshinder; Om jag är handikappad fysiskt, hur tar jag mig upp i undersökningsstolen? Är personalen förberedd eller blir jag särbehandlad negativt?

Ålder; Hur tänker vi om cellprovstagning och ålder? Är äldre kvinnor diskriminerade och borttagna när det gäller cellprovstagning? Ämnet sjukvård är tvärvetenskapligt och har sin grund i vårdvetenskap, pedagogik, medicin och etik. Det behandlar vård och omsorgsarbete främst inom hälso och sjukvård. I begreppet vård och omsorg inryms även omvårdnad relaterad till sjukdomar. . Undervisningen skall ge eleverna möjlighet att utveckla förmåga till att utföra vård och omsorgsuppgifter på ett etiskt, estetiskt, hygieniskt, ergonomiskt, hälsobefrämjande, rehabiliterande och pedagogiskt sätt. Undervisningen skall även ge eleverna möjlighet att utveckla förmåga att kommunicera med andra människor med respekt för alla likas värde oavsett till exempel kön och etniskt ursprung.

Hur implementerar vi Likabehandlingsplanen i kursen Akutsjukvård/kursavsnitt Sjukdomar och besvär i fortplantningsorganen?

Delavsnitt/Gynekologisk undersökning

Ett besök hos gynekologen innebär ofta obehagliga känslor. Kvinnan måste få en utförlig information om att hon ska undersökas samt hur en gynekologisk undersökning går till.

Kön; Är det en gynekologisk undersökning så är ju patienten en kvinna

Könsöverskridande identitet eller uttryck; Vi diskuterar dokusåpan I am Cait, om Bruce Jenner som i hela sitt liv känt sig som kvinna och nu har påbörjat en omformering till kvinna, hur en könskorrigering går till rent kirurgiskt. Hur behandlas dessa kvinnor/män inom vården.

Etnisk tillhörighet; Hur ser det ut med kvinnohälsovård/sjukvård i regionen, hur är kunskapen om könsstympning hos personalen på gyn?

Religion eller annan trosuppfattning; Hur är det accepterat alla religioner att en kvinna blir undersökt av en man? Om inte hur ställer vi oss till det? Finns kunskapen hos personalen?

Funktionshinder; Om jag är handikappad fysiskt, hur tar jag mig upp i undersökningsstolen? Är personalen förberedd eller blir jag särbehandlad negativt?

Ålder; Hur tänker vi om cellprovstagning och ålder? Är äldre kvinnor diskriminerade och borttagna när det gäller cellprovstagning? Ämne- Vård och omsorg

Kursansvarig; undervisande vårdlärare

I ämnet Vård –och omsorg finns det två kurser Vård –och omsorgsarbete 1 och Vård-och omsorg2

Ämnet vård och omsorg har sin grund i praktiskt arbete men också i vetenskapliga ämnesområden som vårdvetenskap och socialt arbete. Ämnet behandlar vård och omsorgsarbete ur ett helhetsperspektiv, där människors totala livssituation är det centrala snarare än sjukdom eller funktionsnedsättning.

Undervisningen i kursen Vård och omsorg 1och2 ska eleverna utveckla kunskaper för arbete nära patienter och brukare inom hälso-och sjukvård samt socialtjänst. I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmåga att planera, utföra och utvärdera vård-och omsorgsuppgifter.

Vidare skall eleverna ges möjlighet att utveckla förmåga att utföra arbetsuppgifter på ett yrkesmässigt sätt, , dvs. etiskt, hygieniskt, ergonomiskt, hälsofrämjande, rehabiliterande, habiliterande och pedagogisk .Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar ett empatiskt förhållningssätt samt tar ansvar för patienter och brukare och för olika uppgifter. Vidare ska undervisningen utveckla elevernas kunskaper om arbetsmiljö, säkerhet och ergonomi för att och minska skaderisken för patienter och brukare samt personal. Användning av medicins teknisk och annan teknisk utrustning samt informationsteknik inom verksamheten ska också ingå i undervisningen. Dessutom ska eleverna utveckla förmåga att kommunicera med andra människor med respekt för allas lika värde oavsett till exempel kön och etniskt ursprung.

Här ges exempel på hur likabehandlingsarbete har implementerats i kursen Vård och omsorgsarbete 1.

Kursavsnitt Personlig vård /personlig hygien/ intim toalett

Läraren går igenom momentet teoretiskt i läroboken kap 7 Personlig vård samt visar på vårdhandboken på nätet. Sedan arbetar eleverna två och två med att praktiskt tillämpa personlig vård att utföra momentet intimhygien.

Kön; Skillnaden hur man utför man o kvinna. Kvinna utför på man eller man utför på kvinna.

Könsöverskridande identitet eller uttryck. Diskussion om olikheter diskuteras i momentet.

Religion; Oavsett religion så utförs momentet av alla i gruppen.

Sexuell läggning; I undervisningen diskuteras alltid att vi ska följa hälso och sjukvårdslagens grunder där det säger bla att vi behandlar alla lika oavsett ålder , etnisk och religionstillhörighet samt sexuell läggning. Vi diskuterar mångfaldens positiva betydelse.

Funktionshinder; Vid utförandet av intim toalett så anpassar vi vår kommunikation med vårdtagare så att vårdtagaren hela tiden oavsett funktionshinder är med i vad som sker.

Ålder; i den personliga vården ser vi vårdtagarens önsningar och behov oavsett ålder. KURS; **GERVÄRO**

Kursansvarig; undervisande vårdlärare

Bessemerskolan ger 'Äldres Hälsa och livskvalite' som inriktningsval år 3

Här ges exempel på hur likabehandlingsarbete har implementerats i kursen

Kursavsnitt: Det Normala åldrandet och Livskvalite

Kön: Vi har tittat på olikheter och likheter i män och kvinnors normala åldrande dvs vad som händer i kroppen vid det normala åldrandet

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Vi diskuterar om vad detta innebär för oss och för andra för att få en bra förståelse för människors olikheter i detta område kopplat till kursen .Hur ställer vi oss till (förhållningsätt) att ge den hjälp och stöd som krävs för att personen ska kunna få uttrycka sin identitet ?

-

Etnisk tillhörighet och religion samt Sexuell läggning:

I undervisning och elevarbeten diskuteras alltid att vi ska följa Hälso- och sjukvårdslagen grunder där det säger att bli att vi behandlar alla lika oavsett ålder ,etnisk tillhörighet och religions tillhörighet samt sexuell läggning. Vi diskuterar mångfaldens positiva betydelse. Hur ser man på åldrandet och sexuella läggning i olika kulturer och etniciteter?

-

Funktionshinder: Vi har sett olika Youtube klipp där äldre berättar om olika funktionsnedsättningar . varje film följs av reflektion och diskussionsfrågor . Vi diskuterar om rätt till rätt hjälp och att funktionsnedsättningen bara blir ett hinder när det inte finns tillgänglighet och det stöd personen har rätt till och eleverna har i arbeten använt sig av detta. Vi har besökt Hjälpmedelcentralen och fått information om och sett många olika hjälpmedel som kan underlätta det dagliga livet för personer med någon form av funktionsnedsättning . Allt för att individen ska vara så självständig och delaktig i samhället som det bara går. Vi arbetar med prevention av skador ,fall etc som kan vara en följd av att en äldre person har en funktionsnedsättning.

-

Ålder: Vi arbetar med om frågeställning som om det är någon skillnad i livskvalite relaterat till personens ålder i ålderstrappan som de själva ritat hur de tänker sig sitt liv fram till ålderdomen. Vi har tittat på Sveriges äldsta bloggare Dagny nu 104 år . vi har också arbetat med frågeställningar som Hur gammal får man max vara för att kunna ansöka om stöd enl LSS (Lagen om särskilt stöd till vissa funktionsnedsättningar) Är det skillnad på olika sorters funktionsnedsättningar vad gäller ålder och bedömning och får man fortsätta ha stödet och boendeformen efter 65 om man är beviljad det före 65 års ålder ? Hur ger man bäst vård och omsorg till en person med utvecklingsstörning när personen blir äldre ?

Kurs Svenska som andraspråk, steg 1 steg 2, steg 3

Kursansvarig: undervisande lärare

Ämnet svenska som andraspråk läses av elever med annat modersmål än svenska. Det som främst skiljer ämnena svenska som första språk och svenska som andraspråk är att eleverna som läser svenska som andraspråk enligt kursens centrala innehåll ska få tillfällen till att på ett positivt sätt utnyttja sina egna erfarenheter av sitt första språk och att de kunskaperna ska implementeras i undervisningen.

Undervisningen ska leda fram till att ämnesmålen uppfylls och i förlängningen att eleven tar examen från i vårt fall VO-programmet och därigenom blir kvalificerade för ett yrke eller vidare studier på högskola/universitet.

Sverige har en lång erfarenhet av demokratiskt arbete för människors lika rättigheter. Bland eleverna som läser svenska som andraspråk finns erfarenheter där likvärdighet och likabehandling av alla människor inte är lika självklart. Kvinnors rätt att själv styra över sin sexualitet och livsval är ibland starkt begränsade i dessa grupper. Även synen på till exempel homosexualitet är många gånger annorlunda än vad som ingår i ett modernt demokratiskt tänkande. Fördomar som utgår från religiösa och kulturella normer måste jag som lärare bemöta och diskutera utifrån ett likabehandlingsperspektiv. Av stor vikt är att likabehandlingsplanen och skolans demokratiska värdegrund klargörs för föräldrarna.

Här är exempel på hur diskrimineringsgrunderna implementerats i ämnet svenska som andraspråk:

Kön: Diskussioner och arbeten utifrån kön. Vi har diskuterat och arbetat med hedersförtryck, kvinnors och flickors villkor i olika kulturer, tvångsgifte, flickors krav på särskilt beteende i skolan. Där det funnits problem har vi tränat på att våga samtala och arbeta i grupper med både pojkar och flickor, utan att vara rädd för följder i form av repressalier att man som ung kvinna betett sig opassande. Vi har sett filmer (till exempel *Skriva den som Beckham* och läst texter (exempelvis "Med rakad skalle" ur *Mitt i mål* (2004) om flickor som vågat gå sin egen väg.

Vi diskuterar även likabehandling utifrån kön med pojkar för att stödja dem att våga göra sina egna studie- och yrkesval. Detta gör vi genom att läsa texter om olika yrken och har debatter om vad lycka är.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Så fort vi arbetar med kärlek som tema eller identitet, får eleverna alltid läsa exempel på och diskutera kring människor med olika sorters könsidentitet. Vi diskuterar faders och modersrollen ur olika perspektiv och tar upp ämnen som äggdonation, spermadonation, transsexualitet eller känslan av att känna sig både som man och kvinna samtidigt.

Etnisk tillhörighet: Eleverna har många uppgifter där de berättar och skriver om den egna/föräldrarnas kultur, landet,

språket, gör jämförande arbeten om svenskan och modersmålet, läser litteratur från olika delar av världen, diskuterar texter med kulturellt färgat innehåll med mera. Vi diskuterar även svenskhet och vad det är och många elever har berättat att de känner sig mycket svenska när de varit i det gamla hemlandet. Först då förstår de att de själva faktiskt är svenskar!

Religion eller annan trosuppfattning: Religionen är hos många djupt förankrad i sättet att leva. När eleverna själva väljer att skriva kring ett tema är det vanligt att skriva om vad religionen tillåter och vad den inte tillåter. Eftersom eleverna har så många olika erfarenheter blir diskussionerna och arbetena ofta väldigt berikande för alla och för många är religionen det område där eleverna har mest att diskutera utifrån.

Sexuell läggning: För många är heterosexualitet den enda accepterade sexuella läggningen. Därför diskuterar vi alltid sexuell läggning när teman som kärlek och föräldraskap kommer upp. Alla elever får se filmen *Brokeback mountain* och diskuterar filmen utifrån ett kärleksperspektiv, inte utifrån att karaktärerna är homosexuella.

Funktionshinder: Vi läser artiklar om personer med funktionshinder, diskuterar rättigheter och visar goda exempel på personer med olika funktionshinder som klarar sig alldeles utmärkt i samhället. Det är vanligt att eleverna spontant brukar berätta hur man ser på personer med funktionshinder i deras respektive hemländer.

Ålder: Vi diskuterar och läser om vad man i Sverige får göra vid respektive ålder. Till exempel att i Sverige gifter man sig inte när man är ett barn, utan som allra tidigast när man är myndig. En del elever har uttryckt förvåning över att 13-åringar inte kan gifta sig här. Vi brukar ha "Barndom" som tema, då vi läser texter om barn i olika situationer runt om i världen. Vi diskuterar även vad åldrandet innebär och när man egentligen är gammal. Många elever upplever att föräldrarna är väldigt gamla och sjuka medan personer i motsvarande ålder i Sverige fortfarande gör karriär eller till och med studerar. Många ungdomar är intresserade av sportstjärnor och stjärnor från film- och musikbranschen. Vi pratar om ålder här, när en fotbollsspelare är "slut" och skillnaden mellan manliga och kvinnliga Hollywoodskådisars hållbarhet. Här kommer vi även in på kön givetvis. Vi pratar även mycket om att man kan fortsätta att studera på CVL. En del elever tror att det är något dåligt och känner stor press att klara att alla ämnen under sina gymnasieår. Det är för en del omöjligt, därför är det mycket viktigt att klargöra att så inte är fallet.

KURS; MÄNETIO

Kursansvarig; undervisande vårdlärare

I ämnet finns 2 kurser **MÄNETIO MÄNINAO**

Bessemerskolan ger endast MÄNETIO

Undervisningen i ämnet människan ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om människan och hennes livslopp utifrån sociala, kulturella och existentiella aspekter vid hälsa, ohälsa och funktionsnedsättning. Den ska bidra till att eleverna utvecklar förmåga att möta, kommunicera och samarbeta med människor i olika situationer. Med etiken som utgångspunkt ska sådana frågor om människovärde och människosyn som kan knytas till yrkesområdet behandlas i undervisningen.

Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar kunskaper för att kunna arbeta med patienter och brukare från olika kulturer såväl i Sverige som i andra länder.

Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla förmåga att söka, kritiskt granska, värdera och använda information från olika källor. (skolverket)

Här ges exempel på hur likabehandlingsarbete har implementerats i kursen **MÄNETIO**

Etik och Människans Livsvillkor

Kursavsnitt: Olika livsåskådningars och kulturers människosyn och deras syn på hälsa ohälsa funktionsnedsättning

.

-

Kön: eleverna oavsett kille eller tjej har fått eleverna arbeta med sin egen livsåskådning.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Alla oavsett könsidentitet och sätt att uttrycka sig är alla lika mycket värda och har rätt till att uttrycka sig såsom den personen önskar förutom det som är förbjudet (tex rasistiska tatueringar) diskuteras löpande under undervisningen när det dyker upp i olika sammanhang.

Etnisk tillhörighet , religion , Sexuell läggning funktionshinder och Ålder.

I undervisning och elevarbeten diskuteras alltid att vi ska följa Hälso- och sjukvårdslagen grunder där det säger att bli att vi behandlar alla lika oavsett etnisk tillhörighet och religions tillhörighet samt sexuell läggning. Vi diskuterar mångfaldens positiva betydelse.

Eleverna arbetar med ett fördjupningsarbete om olika kulturers syn ålder , liv, död, vård och omsorg samt funktionsnedsättning.

KURS;

Kursansvarig; undervisande vårdlärare

I ämnet specialpedagogik finns det SJU kurser och 1 av dessa är palliativ vård **SJULINO**

Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla förmåga att utföra vård- och omsorgsuppgifter på ett etiskt, estetiskt, hygieniskt, ergonomiskt, hälsobefrämjande, rehabiliterande, habiliterande och pedagogiskt sätt..

I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmåga att kommunicera med andra människor med respekt för allas lika värde oavsett till exempel kön eller etniskt ursprung (skolverket)

Här ges exempel på hur likabehandlingsarbete har implementerats i kursen **SJULINO**

Kursavsnitt

Kön:

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Vi diskuterar om vad detta innebär för oss och för andra för att få en bra förståelse för människors olikheter i detta område kopplat till kursen : är dessa begrepp olika för en person med en palliativ diagnos ? Hur ställer vi oss till (förhållningsätt) att ge det hjälp och stöd som krävs för att personen ska kunna få uttrycka sin identitet ?

-

Etnisk tillhörighet och religion samt Sexuell läggning;

I undervisning och elevarbeten diskuteras alltid att vi ska följa Hälso- och sjukvårdslagen grunder där det säger att bli att vi behandlar alla lika oavsett etnisk tillhörighet och religions tillhörighet samt sexuell läggning. Vi diskuterar mångfaldens positiva betydelse. _

Psykologi

Kursansvarig; undervisande vårdlärare

I ämnet psykiatri finns det 2 kurser : **PSYPSY01 och PSYPSY02**

Undervisningen i ämnet psykiatri ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om olika psykiska funktionsnedsättningar. Den ska bidra till att eleverna utvecklar förmåga att kommunicera och möta patienter och brukare med ett lyhört, respektfullt och empatiskt förhållningssätt.(skolverket)

Här ges exempel på hur likabehandlingsarbete har implementerats i kursen **PSYPSY01**

Kursavsnitt: Forskning och statistik visar att en förbättring vad gäller vuxna och äldres psykiska hälsa har skett de senaste 10 åren men att Barn och ungdomars psykiska hälsa är försämrad. Fokus område på psykisk ohälsa har därför fokuserat på Barn och ungdomars psykiska ohälsa.

Undervisning i området med bla filmklipp från BRIS där barn och ungdomar själva berättar sin historia Sedan har eleverna har arbetat med olika sorts psykiska ohälsa såsom självskadebeteende, depression, Ångest, ätstörningar och redovisat för varandra i mindre grupper.

-

Kön: Eleverna undersöker i sitt arbete skillnader i prevelens i vad gäller kille tjej

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Alla oavsett könsidentitet och sätt att uttrycka sig är lika mycket värda och har rätt till att uttrycka sig såsom den personen önskar förutom det som är förbjudet (tex rasistiska tatueringar) diskuteras löpande under undervisningen när det dyker upp.

I detta kursavsnitt har vi uppmärksammat ,diskuterat och arbetat med hur samhället och sociala media och kroppsideal påverkan på barn och unga och att detta kan vara några tänkbara orsaker till uppkomst av barns och ungdomars psykiska ohälsa och hur man kan arbeta för att motverka detta ; genom se individen och samtal om, lyssna till och råda vart barn och unga kan få hjälp och stöd .

-

Etnisk tillhörighet och religion samt Sexuell läggning;

I undervisning och elevarbeten diskuteras alltid att vi ska följa Hälso- och sjukvårdslagen grunder där det säger att bland annat att vi behandlar alla lika oavsett etnisk tillhörighet och religions tillhörighet samt sexuell läggning. Vi diskuterar mångfaldens positiva betydelse.

-

Funktionshinder; Eleverna har arbetat med psykosociala funktionsnedsättningar som Asbergers syndrom och Autism , undervisningen har skett genom att vi har tittat på Youtube klipp där barn och ungdomar samt specialpedagoger berättar om funktionsnedsättningen. Vi diskuterar om rätt till rätt hjälp och att funktionsnedsättningen bara blir ett hinder när det inte finns tillgänglighet och det stöd personen har rätt till och eleverna har i arbetet använt sig av detta. Vi har besökt Hjälpmedelscentralen och fått information om kognitiva hjälpmedel som kan underlätta det dagliga livet för personer med psykosocial funktionsnedsättning .

-

Ålder: Hur gammal får man max vara för att kunna ansöka om stöd enligt LSS (Lagen om särskilt stöd till vissa funktionsnedsättningar) Är det skillnad på olika sorts psykiska sjukdomar vad gäller ålder och bedömning och får

man fortsätta ha stödet och boendeformen efter 65 om man är beviljad det före 65 års ålder ?

Kurs Barnhälsovård

Kursansvarig; undervisande vårdlärare

Kursansvarig : undervisande vårdlärare

Ämnet utgår från ett helhetsperspektiv på människan som biologisk, psykisk och social varelse.

Undervisningen i kursen skall ge eleverna förutsättningar att utveckla följande :

Kunskaper om människors hälsa samt om hälsorelaterade levnadsvanor och livsvillkor och vilka konsekvenser de får för hälsan.

Kunskaper om folkhälsoarbete och olika former av hälsofrämjande metoder och aktiviteter samt deras hälsoeffekter.

Kunskaper om barns utveckling och om preventivt arbete för att främja barns och ungdomars utveckling.

Här ges exempel på hur likabehandlingsarbetet har implementerats i kursen Barnhälsovård.

Kursavsnitt Graviditet, förlossning och det nyfödda barnet.

Eleverna har tittat på Vetenskapens Värld ” Vem du ska bli, avgörs innan du föds”. De första 280 dagarna från befruktning till förlossning formar hela din person. Varje moment är kritiskt och kan bli livsavgörande. Programmet visar hur du får ditt ansikte, din hudfärg, om du ska bli vänsterhänt, hur vår sexuella läggning och könstillhörighet eventuellt avgörs under just denna tid.

Efter programmet får eleverna diskutera utifrån:

Kön: Vad är det som bestämmer vårt kön? Är det ena könet viktigare eller bättre än det andra?

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Vad var det som hände med embryot när det blev så att den yttre könsidentiteten inte stämmer överens med den inre? Hur accepteras detta i Sverige?

Etnisk tillhörighet: Hudfärg, vad beror det på att man blir albino? Och hur behandlas en albino i Afrika?

Religion: Om något går fel i celledelningsprocessen, hur lever människan med effekterna och hur ställer sig samhället till abort?

Sexuell läggning: Hur avgörs det? I livmoder? Hormoner som sköljer över oss?

Funktionshinder: För ansågs det vara ett funktionshinder att vara vänsterhänt. Alla var tvungna att skriva med höger hand. Hur ser det ut nu? Dyslexi mer vanligt hos vänsterhänta, vad beror det på?

Ålder: Hur gammal ska man kunna vara som kvinna för att få hjälp med provörsbefruktning? Kan man vara för gammal? Varför är det olika i olika religioner i Sverige?

i olika ämnen.

Motivera åtgärd

Värderingarna i likabehandlingsplanen att alla ska behandlas likvärdigt är en naturlig del i våra ämnen.

Ansvarig

Undervisande lärare i respektive ämne.

Datum när det ska vara klart

Olika tider beroende på när kurserna avslutas.

Namn

Förebyggande åtgärd

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Utvärdering av kommande enkät får visa vad vi framöver skall arbeta med. Uppföljning blir då att inrikta arbetet på det enkäten visar.

Åtgärd

Genomföra elevenkät, systematisk och kontinuerlig uppföljning. Vad åtgärden blir får enkätsvaren utvisa.

Motivera åtgärd

Det här är skolans sätt att arbeta.

Ansvarig

biträdande rektor

Datum när det ska vara klart

2018-03-15

Rutiner för akuta situationer

Policy

Vi följer den rekommenderade planen för skolan, se bilaga.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Personal på programmet är observanta och lyhörda. Vi i personalen måste ha så pass bra kontakt med eleverna så att de kommer till oss och talar med oss som lärare. Eleverna är informerade om likabehandlingsplanen, så de har kunskapen om till vem de ska vända sig till. Även vårdnadshavare/föräldrar informeras om likabehandlingsplanen. Vår likabehandlingsplan ska alltid vara uppdaterad och ligga på skolans hemsida.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Rektor Eva Simonsson 026-242411 Bitr. rektor Johan Ohlsson 026-241376 Mentor/ansvarig VO Ewa Stenberg-Jäderberg 026-241067 Kurator Mireille Wriling 026-240325

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

1. Någon personal får information om händelser/missförhållanden.
2. Den som fått kännedom om någon händelse/missförhållanden kontaktar berörda mentorer.
3. Elevhälsan involveras snarast.
4. Berörd mentor har samtal med den utsatte och ev. andra som kan ge information. (Blankett 2, Utredning trakasserier eller kränkande behandling)
5. Berörd mentor genomför samtalet med den utpekade.
6. Berörd mentor genomför samtal med ev. medlöpare.
7. Berörd mentor och helst ytterligare en personal genomför samtalet enskilt. Den eller de utpekade hämtas en och en till samtalet. Det är viktigt att dessa samtal förs omedelbart efter varandra så att eleverna inte får möjlighet att "prata ihop sig". Utpekade och offer skall ej sammanföras. Samtalet dokumenteras.
8. Den utsatta elevens mentor informerar rektor. (Blankett 1)
9. Den eller de utpekade uppmanas att berätta hemma om samtalet (om omyndig).
10. Vårdnadshavare till samtliga inblandade omyndiga informeras om situationen så fort som möjligt, helst samma dag senast dagen efter.
11. Uppföljningssamtal hålls efter ca en vecka med den utsatte och den eller de utpekade/medlöparna.
12. Har situationen förbättrats hålls ytterligare ett samtal ca två veckor senare för att kontrollera att läget är stabilt.
13. Mentor informerar rektor när ärendet avslutas.
14. Om berörda mentorer inte anser sig kunna lösa situationen kontaktas bitr.rektor.
15. Om bitr.rektor efter samtal med den utsatta eleven, eventuell vårdnadshavare och personal konstaterar att kränkningarna kvarstår skall den utsatta i detta läge erbjudas stödsamtal med kurator.
16. Bitr.rektor genomför samtal med utpekade/medlöpare. Även den eller de utpekade/medlöpare erbjuds stödsamtal med kurator.
17. Om vidtagna åtgärder ej ger effekt informeras rektor som kallar utpekade och eventuella vårdnadshavare till samtal. Vidare åtgärder beslutas och genomförs till dess att kränkningarna/trakasserier upphör.
18. Rektor informerar huvudmannen. (Blankett 3, Anmälan om trakasserier eller kränkande behandling)

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

1. Den person som får kännedom om kränkande behandling vuxen till elev är skyldig att vända sig till rektor.
2. Rektor och bitr. rektor har samtal med den utsatta. Samtal kan också ske med andra som kan ge information om situationen.
3. Rektor och bitr.rektor informerar den utpekade om att någon elev känner sig utsatt. Den utpekade erbjuds ta med sig en facklig representant eller annan person till samtal.
4. Samtal genomförs helst omgående. I samtalet deltar rektor, bitr.rektor, utpekad samt den, den utpekade önskar ha med sig som stöd. (Blankett 2, Utredning trakasserier eller kränkande behandling)
5. Kunskapsförvaltningens personalhandläggare informeras och bedömning görs om hur ärendet ska hanteras vidare.
6. Vårdnadshavare till den utsatte informeras om situationen (om omyndig).
7. Den utsatte erbjuds stödsamtal med kurator.
8. Den utpekade erbjuds stödsamtal, via t.ex. företagshälsövärd.
9. Rektor informerar huvudman. (Blankett 3, Anmälan om trakasserier eller kränkande behandling)

Rutiner för uppföljning

Vi följer skolans rutiner för akuta situationer.

Rutiner för dokumentation

Varje ärende dokumenteras, förvaras och dateras och hålls inlåst i skolans arkiv. Varje ärende får ett diarienummer och samtliga dokument i ärendet får samma nummer.

Ansvarsförhållande

Enligt skollagen måste lärare och annan personal göra en anmälan till rektor så snart de fått kännedom på att en elev anser sig blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Detta görs via blankett 1, Anmälan om trakasserier eller kränkande behandling

Skolans rektor ansvarar för att åtgärder vidtas, uppföljning genomförs samt att aktiviteter för att förebygga och förhindra att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling sker i verksamheten.

Rektor är i sin tur skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen. Det gäller alla kränkningar eller misstänkta kränkningar. Detta görs via skolans blankett 3, Anmälan om trakasserier eller kränkande behandling

Rutinerna är gemensamma för Bessemerskolan och läggs in i varje programs likabehandlingsplan. Rutinerna revideras årligen i samband med att nya likabehandlingsplaner upprättas.